VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVII. évfolyam, 8294. szám

4 oldal, 30 bani.

Szombat 1971. november 20.

NICOLAE CEAUŞESCU ELVTÁRS FOGADTA HUGO RIUS BLEIN KUBAI ÚJSÁGÍRÓT

Nicolae Ceauşescu elvtárs, a Román Kommunista Párt főtitkára, az Államtanács elnöke péntek reggel fogadta a kubai ujságirók csoportját, élén Hugo Rius Bleinnel, a havannai televizió hirszerkesztőségének vezetőjével.

Ebből az alkalomból Nicolae Ceauşescu elvtárs interjut adott Hugo Rius Blein ujságirónak.

A fogadáson részt vett Dumitru Popescu elvtárs, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának tagja, a KB titkára. Jelen volt Constantin Mitea, a párt Központi Bizottságának tanácsosa.

Megyénk dolgozóinak elhatározása: mindent megteszünk az RKP KB november 3—5-i plenárisán elfogadott program teljesítéséért

Történelmi jelentőségű akcióprogram

Ösztönzés lelkes, példaadó munkára

Hazánk összes dolgozóihoz hasonlóan, Ineu tanügyi káderei is rendkivül nagy érdeklődéssel követték a Román Kommunista Párt november 3—5-i plenáris ülésének munkálatait, különösképpen tanulmányoztuk pártunk főtitkárának expozéját az RKP programjáról, amely az ideológiai tevékenység javitására, az általános ismereti szinvonal emelésere és a tömegek szocialista nevelésére, társadalmi viszonyainknak a szocialista és kommunista etika és méltányosság elveire való alapozására vonatkozik.

Még jobban megerősödött az a meggyőződésünk, hogy pártunk politikájának központjában az emberért való gondoskodás áll, az a gondoskodás, amely a szocialista ember anyagi és szellemi felvirágoztatását célozza.

Mi, pedagógusok az iskolában kifejtett következetes tevékenységünkkel tudjuk legeredményesebben kifejezésre juttatni csatlakozásunkat a szocialista nevelés, az uj ember kialakitásának lelkesitő programjához. Számunkra Nicolae Ceauşescu elvtárs expozéja forradalmi és kombattiv akcióprogramot jelent, amelynek fáklyaként kell megvilágitania azt az utat, amelyet az ifju nemzedék nevelésében megteszünk.

„Minden iskolai egységet a gyermekek, az ifjak szocialista és kommunista szellemben való nevelésének erőteljes központjává kell tenni" — olvastuk pártunk főtitkárának expozéjában, s mi, Ineu tanügyi káderei tudatában vagyunk feladatainknak fontosságának és minden erőnkkel azon munkálkodunk, hogy az iskola a nevelés igazi központjaként munkára, életre nevelje az ifjuságot. Olyan generáció nevelésén fáradozunk, amely méltó épitője lesz a sokoldaluan fejlett szocialista társadalomnak.

Az Ineui Liceum összes tanügyi dolgozóival együtt mélységes helyeslésemet fejezem ki pártunk nagyszerű akcióprogramjával és kötelességemnek érzem, hogy egész tevékenységemmel ennek gyakorlati megvalósitásán munkálkodjam.

BARNA IUSTIN,
az Ineui Liceum tanára

Az új emberért

Uttörők vagyunk — az uj társadalom bátor, kemény pionirjai. A párt nevelt bennünket következetes, öntudatos, lelkiismeretes, hajlithatatlan emberekké, igazi kommunistákká abban a győzedelmes harcban, amely a sokoldaluan fejlett szocialista társadalom megteremtéséért folyik. Amerre csak nézünk, épül, szépül az ország. Korszerű üzemek, egész lakótelepek, társadalmi és kulturális intézmények nőnek ki szinte egyik napról a másikra hazánk földjén. És „épül" maga az ember is, aki teremtő kezével, pártunk utmutatásai szerint, mindezt létrehozza.

A ma emberének kialakitását szolgálják azok a nagy jelentőségű dokumentumok, amelyek a Román Kommunista Párt Központi Bizottságának legutóbbi plenáris ülése kapcsán napvilágot láttak, elsősorban Nicolae Ceauşescu elvtársnak, pártunk főtitkárának kiemelkedő elméleti és gyakorlati értékü expozéja. Mi, a Szerszámgépgyár 25-ös megmunkáló részlegének dolgozói is rendkivül nagy figyelemmel kisértük a sajtóban, rádióban, tévében egyaránt a plenáris munkálatait és fontos tanulságokat vontunk le az ott elhangzottakból. Most pedig arra törekszünk, hogy e pártdokumentumok célkitüzéseinek szellemében fejlesszük a körülöttünk dolgozó emberek szocialista öntudatát, gyarapitsuk alkoto kezdeményezésüket, munka iránt tanusitott felelősségérzetüket, tettrekészségüket, kölcsönös segiténiakarásukat. Meggyőződésünk, hogy szükség van erre, hiszen uj ötéves tervünk nehéz, de egyszersmind nagyszerű feladatok elé állit bennünket. Az 1971—75-ös gazdasági-társadalmi fejlesztési terv elfogadásáról szóló törvény mutatószámai imponánsak, lelkesitőek, de ugyanakkor reálisak, valóra válthatók is. A saját portánkon, a részlegen, ahol dolgozom, elhatároztuk mindent megteszünk ezeknek a mutatószámoknak a megvalósitásáért. Meggyőződésem, hogy pártunk tanitásának szellemében sikerül az eddigi teljesitményeknél is kiemelkedőbb eredményeket elérnünk s a munkát, a sokoldaluan fejlett szocialista társadalom felépitéséhez való kollektiv hozzájárulásunkat, a becsület, az emberség legmagasabb szinvonalára emelnünk.

HEIM TAMÁS,
szerszámgépgyári mester

50 éves a Dr. I. Cantacuzino intézet

Kitüntetéseket nyujtottak át

Péntek délelőtt az Államtanács Palotájában ünnepélyes keretek között kitüntetéseket nyujtottak át a „Dr. I. Cantacuzino" Mikrobiológiai, Parazitológiai és Járványtani Intézet létesitésének 50. évfordulója alkalmából.

A kitüntetéseket Emil Bodnaraş elvtárs, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagja, az Államtanács alelnöke nyujtotta át.

Az ünnepségen részt vett Constantin Stătescu, az Államtanács titkára, dr. Dan Enăchescu egészségügyi miniszter és Aurel Moga akadémikus, az Orvostudományi Akadémia elnöke.

Az orvostudomány, a szérum- és vakcinatermelés és a kórmegállapitási biológiai termékek előállitása terén kifejtett tudományos kutató munkában, valamint az ezeken a területeken müködő káderek képzése és továbbképzése terén szerzett kiváló érdemekért, alapitásának 50. évfordulója alkalmából Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa a **Munkaérdemrend I. fokozatát** adományozta a „Dr. I. Cantacuzino" fővárosi Mikrobiológiai, Parazitológiai és Járványtani Intézetnek.

Ugyanebből az alkalomból, a munkában szerzett kiváló érdemekért Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa számos érdemrendet és érdemérmet adományozott egyes egyetemi tanároknak, orvosoknak, biológusoknak, vegyészeknek, biokémikusoknak, tudományos kutatóknak, az intézet keretében müködő szakembereknek és dolgozóknak.

Tudományos ülésszak

A fővárosi dr. I. Cantacuzino Mikrobiológiai, Parazitológiai és Járványtani Intézet létesitésének 50. évfordulója alkalmából tudományos ülésszakot rendeztek.

Részt vesznek akadémikusok, fővárosi és más egyetemi központokból érkezett tanerők, a járványellenes egészségügyi hálózatban dolgozó szakorvosok, kutatók.

Pénteken, az ünnepi megnyitó ülésen Dumitru Popa, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának tagja, a municipiumi pártbizottság első titkára, a főváros főpolgármestere, Miron Nicolescu akadémikus, Románia Szocialista Köztársaság Akadémiájának elnöke, dr. Dan Enăchescu egészségügyi miniszter, Aurel Moga akadémikus, az Orvostudományi Akadémia elnöke és Theodor Burghele, a bucureşti-i Orvosi és Gyógyszerészeti Intézet rektora melegen üdvözölte az intézet munkaközösségét és gratulált az egészségügyi téren kifejtett gazdag tudományos tevékenységükhöz.

A kétnapos ülésszakon számba vesszik az intézet 50 évi tevékenységének jelentős eredményeit.

A félszázados évforduló alkalmából az intézet uj pavilonjának előcsarnokában felavatták dr. I. Cantacuzino professzornak, az intézet alapitójának mellszobrát.

Lapunk III. oldalán

Ember és közösség

Lapunk IV. oldalán

Közlemény Corneliu Mănescu külügyminiszter franciaországi látogatásáról

Minden erőgépet az őszi szántások befejezéséhez!

A mezőgazdaságban manapság nem véletlenek a magas hektárhozamok. A bő termések elérésében a kedvező időjárás mellett a legtöbb tennivaló épp a földmüvesekre hárul.

Mind a szentannai, mind pedig a fazekasvarsándi termelőszövetkezetek megyénk élen járó gazdaságai közé tartoznak. Évek óta, kivéve a tavalyit, a gabonanemüeknél, az ipari növényeknél, a zöldségeknél dicséretre méltó terméseket értek el. E két szomszédos gazdaságban megbecsülik a mindennapi kenyeret adó és a tagság részére egyre több jövedelmet biztositó földet. A vezetők, a szakemberek, a gépesitők, és a szorgalmas tagok nap, mint nap munkájuk legjavát adják. Kezdve az alapmüveletektől, a termények betakaritásáig, hajnaltól késő estig a határban tevékenykednek. Mindkét szövetkezetben befejezték a cukorrépa szedését, a kései takarmányok betakaritását. A vezetők igényességére vall, hogy már a jövő esztendei termés minél jobb megalapozásáról is gondoskodnak. Mig a szentannaiak 500 hektárt gazdagitottak szerves és foszfortartalmu mütrágyával, a fazekasvarsándiak 3800 tonna istállótrágyát forgattak barázda alá.

Jelen pillanatban a mezei munkálatok közül legfontosabb feladat az őszi mélyszántások mielőbbi elvégzése. A felugarolt földekben nem csupán a téli csapadék halmozódik fel, hanem a legjobb feltételek közt fejthetik ki tevékenységüket a talajban lévő mikroorganizmusok is. Mindkét tényező nagyban hozzájárul a tavaszi kulturák átlaghozamának növeléséhez. Ennek tudatában igyekeznek is a jó gazdák, hogy mielőbb végezzenek az ugarolással.

— A mi szövetkezetünkben már befejeztük 1943 hektáron az őszi mélyszántást. Cincu Tudor, gépesitési alegységünk vezetőjének irányitásával Stănişş Aliente, Zimmerman Oszkár és a többi traktoros kora reggeltől este 9—10 óráig a mezőn tartózkodott. Erőgépeik vontatta ekékkel hasitották a barázdát. A jó munkaszervezésnek tudható be, hogy naponta teljesithettük a megszabott 60—70 hektáros ütemtervet. Már a tagok kültelki háztáji kertjeinek is több mint 30 százalékát felugaroltuk. Még két-három nap szükséges, hogy itt is végezzünk a szántással — magyarázta Cocon Ioan, a szentannai mtsz főmérnöke.

Mivel a fazekasvarsándiakat is jó gazdákként ismerjük, arra számitottunk, itt is előrehaladtak e müvelettel. De valahol sántitanak a dolgok. A határban még számottevő területen kupokban a kukoricaszár. Több nap szükséges, hogy felszabaditsák e földeket s munkafrontot biztositsanak a traktorok részére.

Hummel Hans Ferenc mérnökkel, a mezei farm vezetőjével a határból való visszaérkezése után beszélgettünk:

— Még több mint 200 hektár vár szántásra. Naponta 20 erőgépünk dolgozik. Ha nem szól közbe az idő, jövő héten végzünk az ugarolással — magyarázta a mérnök.

A lemaradás okairól érdeklődtünk, annál inkább, mert e gazdaságban éveken át nem ismertek ilyesmit.

— Idén nemcsak tengerink, hanem kivételesen sok kukoricaszárunk is termett. Több erőgépet kénytelenek voltunk silózáshoz, szállitáshoz irányitani. Most az összes fogatok a terület felszabaditását végzik, hogy ne álljanak le a traktorok — magyarázta a farm vezetője.

Véleményünk szerint korábban kellett volna gondolniok arra, hogy

SZABÓ GYULA

(Folytatása a II. oldalon)

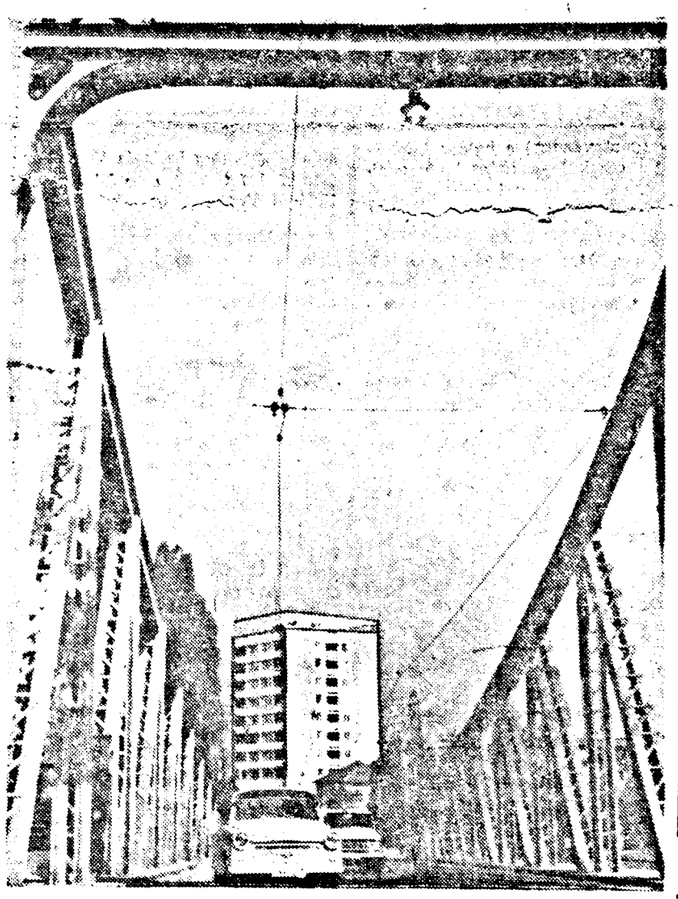

A megyei néptanács ülésszaka

Tegnap tartották meg a megyei néptanács XI. rendes ülésszakát. Az ülésszak elemezte azokat az intézkedéseket, melyeket a Végrehajtó Bizottság a 7/1971-es Törvény előirásai szellemében hozott, valamint azokat az eredményeket, melyeket a mezőgazdasági termékeket feldolgozó ipar, az épitkezés és a szolgáltatások fejlesztése terén elértünk. Az ülésszak munkálatain a képviselőkön kivül meghivottakként részt vettek a megyei néptanács egyes szakigazgatóságainak igazgatói, vállalatok és intézmények vezetői, a tömeg- és társadalmi szervezetek képviselői.

Az ülésszak munkálatait Cervencovici Andrei elvtárs, az RKP KB tagja, az RKP Arad megyei bizottságának első titkára, a megyei néptanács elnöke nyitotta meg.

Az ülésszak első része bizottságokban folyt le, ahol 82 képviselő és meghivott szólalt fel. A hozzászólók számos javaslatot tettek az elemzett területen a jövőben kifejtendő tevékenység javitása érdekében.

DIMENZIÓK.

Az ülésszak második részében, a következő képviselők és meghivottak szóltak hozzá a napirenden szereplő kérdésekhez: Coroiu Ioan, a Mezőgazdasági Termelőszövetkezetek Megyei Szövetségének elnöke; Goina Gheorghe, a Szocialista Munka Hőse, a szentannai Viaţa Nouă mtsz elnöke; Gornic Ioan, a municipiumi néptanács első alelnöke; Hodoşan Gheorghe, a Fogyasztási Szövetkezetek Megyei Szövetségének elnöke; Codrin Traian, a Kisipari Termelőszövetkezetek Megyei Szövetségének elnöke; Mihuleţiu Achim, a Megyei Kereskedelmi Igazgatóság igazgatója; Aspasia Herbei, az aradi IJIL Progresul főmérnöke, Hanţiu Cornel, a Megyei Pénzügyigazgatóság igazgatója.

Az ülésszak határozatot fogadott el a mezőgazdasági termékeket feldolgozó ipari tevékenység, az épitkezések és a szolgáltatások megjavitásával kapcsolatban.

Az ülésszak végén felszólalt Cervencovici Andrei elvtárs. A szónok kitért azokra az utóbbi időben elért sikerekre, melyeket a mezőgazdasági termékeket feldolgozó ipar, az épitkezés és a szolgáltatások terén értünk el, s ugyanakkor értékes utmutatásokat adott a helyi lehetőségek jobb felhasználását illetően, annak érdekében, hogy tovább bővitsük a lakosságnak nyujtott szolgáltatásokat.

Amiről kevés szó esett

Nem könnyü egy több mint 140 000 lakosu ipari város élelmiszer-ellátása. Fáradságos munkát, hozzáértést, szorgalmat igényel. Igen, hiszen, mint tudjuk, élelmiszerüzleteink az év 365 napjából legalább 360 napon nyitva tartanak, a vásárlók rendelkezésére állnak. Mindannyiunk megelégedésére, az utóbbi időben sok jót irhattunk az Alimentara HKSZ üzleteiről, dolgozóiról. Korszerübb lett az üzlethálózat, javult az ellátás, civilizáltabb a kiszolgálás. S hogy ez igy van, azt mi sem bizonyitja jobban, mint az a tény, hogy idén lényegesen több árut adtak el, mint az előző években, a panaszok, reklamációk pedig a minimumra csökkentek. Az emlitett eredmények eléréséhez döntő mértékben hozzájárultak a kommunisták. Igy például a Pavel Nicolae Lancea Andrei, Nistor Dumitru, Barta Ilona, Kontrás József, Ilmann István, Olteanu Florica, Bidea Viorica, Milea Ana vezette üzletek közösségei megérdemelten nyerték el a vásárlóközönség elismerését, megbecsülését. Ezeket az üzleteket mindig szivesen keresik fel a vásárlók, mert tudják: gyorsan és előzékenyen szolgálják ki őket. Jó szolgálatot tett a város ellátásának zökkenőmentes biztositásában a két árulerakat, melyek vezetői, Floruţa Pavel és Lichtig Tibor kommunisták, példamutatóan dolgoztak. Dicséretet érdemel továbbá e kereskedelmi szervezet vezetősége is, főként azért a felelősségérzetért, amelyet az uj lakónegyedek és a peremvárosi üzlethálózat korszerüsitése és bőséges áruellátása iránt tanusitott.

A minap megtartott alapszervezeti közgyülésen, melyen Vărşendan Petru titkár beszámolt a büró egy esztendei tevékenységéről, számbavették az elért eredményeket s elidőztek a még meglévő hiányosságok és azok okainak feltárásánál, megvitatásánál. A 14 oldalas beszámoló számos problémát felvetett, elemzett, de talán éppen a legfontosabbat nem. Véleményünk szerint egy kereskedelmi vállalat pártszervezetében elsődleges helyet kell eltartani, hogy a vásárlók elkerülik üzleteiket. Élelmiszerre mindenkinek naponta szüksége van. De szocialista társadalmunkban csakugy, mint bármely más tevékenységi területen, a kereskedelmi dolgozóktól is megkivánjuk, hogy a lehető legjobban végezzék munkájukat. A sikerek elismerése mellett rá kell mutatnunk, hogy egyik másik üzletben éppen az elárusitók helytelen magatartása miatt nem szivesen vásárolunk. A kereskedő, aki naponta ezer és ezer emberrel érintkezik, kiváló propagandistája, agitátora lehet a pártpolitikának. Nemcsak a párttagokra, hanem az összes kereskedelmi alkalmazottakra gondolunk. De milyen agitátor az, aki foghegyről beszél a vásárlókkal, nem köszön, ha valaki belép az üzletbe, nehezére esik az árut levenni a polcról? Hát azok, akik a pénztárnál „elfelejtenek" visszaadni, mert soha nincs aprópénz? Ugynevezett kényes kérdések ezek. Bizonyára ezért mulasztotta el a beszámoló is, hogy róluk beszéljen. Amint ahogy arról meggyőződtünk, nemcsak most, de a korábbi gyüléseken sem esett szó ezekről a kérdésekről. Ilyen körülmények között nem értjük, miért csodálkozik a büró azon, hogy kevesen szólalnak fel a gyüléseken, (a legtöbb esetben a 116 párttag közül hatan, nyolcan) miért nem elég kombattivak a kommunisták, miért volt egész éven át csak 70—75 százalékos a közgyüléseken való részvétel?! Az alapszervezeti büró most is, ahelyett, hogy határozottan megbirálta volna

SCHIFF LÁSZLÓ

(Folytatása a II. oldalon)

Az a bizonyos „kis tábla"

Néhány héttel ezelőtt már szinte minden üzletben felkerült a falra a borravalót tiltó kis tábla. S itt talán pontot is kellene tenni a dologra, hiszen ez azt jelenti, hogy nem kell borravalót adni fodrásznak, pincérnek, postásnak, gázosnak taxisnak stb.

A helyzet viszont az, hogy a fodrászom, aki eddig kedves volt, szép frizurát csinált, most morcosan és olyan felületesen dolgozik, hogy otthon nyugodtan kezdhetem elölről a fésülködést.

A gázos épp hogy lecsapja a tartályt s **már kétszer kellett te**lefonálnom utána, s még ő méltatlankodik, hogy miért ez a nagy sürgetés.

A pincér ezuttal már étlapot sem hoz, s csak harmadszori kérés után kapom meg a kanalat, melyet éppen elfelejtett a teritékhez tenni. A rostonsült ehetetlen, dehát miért lennék válogatós?! És amikor fizetésre kerül a sor, látom az arcán a csodálkozást, hogy nem adok neki borravalót, hiszen az neki hivatásánál fogva jár.

S én igen feszélyezve érzem magam, mikor „kifogástalan" kiszolgálás után nem adhatom oda a pincérnek a neki járót, mert a falról rám kacsint a kis tábla.

Azon viszont megbotránkozom, amikor csak „borravalóval" kapok egyes dohányárudákban Amirált, (vagy esetleg Carpaţi cigarettát, amely néha szintén hiánycikk), a szaküzletekben kifogástalan minőségü harisnyát vagy esetleg egy jó pár csizmát.

Csak arra lennék kiváncsi, hogy ezeken a helyeken mikor fogják „kitenni" a kis táblát?!

BREBÁN GABRIELLA

BESZÁMOLÓ GYÜLÉSEK A PÁRTSZERVEZETEKBEN

TEGNAP AZ ORSZÁGBAN

Országos tanácskozást tartottak november 18-án és 19-én a Gura Humorului-i Suceava bányaipari kombinátban A munkavédelem és a munkabiztonság eredményei és távlatai a bányaiparban témakörrel.

KÜLFÖLDÖN

A moszkvai Barátság Házában pénteken George Enescu, a nagy román zeneszerző életének és alkotásának szentelt ünnepi estet tartottak. Enescu személyiségéről Iraklij Andronyikov szovjet iró, a Szovjet—Román Baráti Társaság központi vezetőségének alelnöke és Ruf Leites muzikológus beszélt.

Ezután a George Enescu versenyeken dijazott szovjet muzsikusok a nagy zeneszerző müveiből adtak elő.

Az ünnepi esten jelen volt a moszkvai román nagykövetség több munkatársa.

Művelődési jegyzetek

„A pedagógus politikus, a szocializmus elkötelezett híve"

Interjú Stanciu Stoian docens dr. professzorral

Stanciu Stoian, Románia Szocialista Köztársaság Akadémiájának levelező tagja, a Társadalom-politikai Tudományok Akadémiájának tagja, több mint 300 pedagógiai-szociológiai mű, tanulmány szerzője, nemrég Aradon járt. Felhasználva az alkalmat megkértük, válaszoljon néhány pedagógiával kapcsolatos kérdésünkre.

— Hogyan látja a modern pedagógia — a pedagógust?

— Az oktatás-nevelés jellegzetesen társadalmi jelenség, az emberrel egyszerre jelent meg, mint a felhalmozódott tudás, tapasztalat átadása. A társadalmi munkamegosztással, az elmélet és gyakorlat szétválásával jelent meg a hivatásos nevelő alakja. Kezdettől fogva bizonyos követelményeknek megfelelően választották ki. Ezek közül megemlíteném a kompetenciát (tudást), a nevelői készségeket és a hivatásérzetet, amelyet feltétlenül a legfontosabbak egyikének lehet tekinteni. A XIX. század óta számtalan elmélet próbálta felvázolni az eszményi pedagógus tipusát. Ha ez mégsem sikerült teljességgel, az ok az, hogy egyoldaluan, a készségek és a hivatásérzet oldaláról közelitették meg. Ma a követelmények skáláját tágitanunk kell: a nevelő legyen korának embere, mi több, lásson a jövőbe, hisz a jövő nemzedékét neveli-formálja. A pedagógus politikus, a szocializmus elkötelezett híve.

— Sokan beszélnek ma a pedagógiáról, birálják, elmaradottnak bélyegzik. Igazuk lenne?

— A pedagógia forradalma közismert fogalom. Ami a módszertant illeti, a valóság az, hogy bizonyos tekintetben nem haladtuk tul Pestalozzit: beszélünk a programált, kibernetikára támaszkodó oktatásról, de mindez sokunk számára valójában ismeretlen, uj dolog. Forradalmi ujulások kora indult meg a pedagógiai kutatás terén is. Tény, hogy a pedagógiának tanulnia kell a jelentől, követnie kell a társadalomban végbement óriási változásokat, a tudományok vivmányait, szélesitenie kell hatókörét. Tudományos szempontokat kell bevezetni olyan területeken is, mint az iskolaigazgató-vagy osztályfőnökképzés, ahol még valamilyen „természetes kiválasztódás" vagy a véletlen hat.

— A pedagógia forradalma, azt hiszem, elválaszthatatlan a pedagógusképzés forradalmától.

— Ebből indul ki! Közismert, de hangsulyozni kivánom: a pedagógus nemcsak oktató, de nevelő is. Tisztázni kell először, mit vár társadalmunk a mai tanitótól, tanártól. Szilárd ideológiai-politikai meggyőződést, mai szintü tudományos felkészültséget. (S az utóbbi, ha figyelembe vesszük, hogy a tudomány sokkal előbbre van, mint az átlagember, hogy az emberiség ismeretei nem egészen egy évtized alatt megduplázódnak, nem is kevés.) De visszatérve a tanárképzésre, egy példát mondanék. Szociológiai felmérést végeztünk nagyszámu főiskolás között arról, miért akarnak tanárok lenni. Az eredmény nem volt éppen örömkeltő, legalábbis nem minden szempontból. Az anyagi javadalmazás, a szülői akarat, a tanári állás kinálta tekintélyen stb. kivül a megkérdezettek egy része az okot volt tanárának példájában nevezte meg. Nagyon rokonszenves válasz, igy kell, igy érdemes tanárnak lenni, hogy tanitványaink szivesen, meggyőződéssel kövessenek. Természetesen ehhez minden tekintetben példamutatóan kell viselkednünk, hivatástudattal kell dolgoznunk. A hivatástudat kialakitása igen bonyolult feladat, s a munkát, a tanárok tanáraival kell kezdeni.

— Professzor elvtárs, Ön a permanens nevelés elvének lelkes hive. Kérjük, mondjon erről néhány szót.

— A permanens neveléshez olyan szoros kapcsolatok füznek, mint magához a mesterségemhez. Fiatal falusi tanitó koromban, az 1920-as évek elején, kezdtem el a felnőttek nevelését, ami akkoriban jórészt az irás-olvasás megtanitását, elemi ismeretek átadását jelentette. A permanens — állandó — nevelés korunkban természetesen formáiban és céljaiban is megváltozott. Nem tulzás azonban állitani, hogy szerepe most is hatalmas. Pártunk, szocialista társadalmunk a fejlett szocialista öntudat kialakitását, az elavult gondolkozásmód felszámolását tüzte ki célul. A mai embernek lépést kell tartania a tudomány, a technika fejlődésével: nemrég törvénybe foglalták az alkalmazottak állandó továbbképzésének kérdését. Mindez a permanens nevelés időszerüségét igazolja. Jelképesen azt mondhatnám, a permanens nevelésnek egy olyan kulturális légkört megteremtésén kell munkálkodnia, amelyet a szocialista társadalom embere ugy szivjon magába, mint a levegőt.

Lejegyezte: JÁMOR GYULA

Kulturális híradó

Tegnap délután a Barátság Háza első emeleti nagytermében szovjet filmbemutatót tartottak. A nagy érdeklődéssel kisért bemutatón a **Jurij Gagarin: A Szovjetunió energetikája és az Utazás a Szovjetunióban** cimü filmeket vetitették. A filmekről ismertetőt tartott TUDOR EUGEN tanár.

☆

Ugyancsak tegnap a kisjenői művelődési házban szümpozionra került sor **25 esztendő a demokratikus erők 1946 novemberi választási győzelme óta** cimmel. A szümpozion után a művelődési ház szinpadán felléptek a kisjenői agitációs művészbrigádok.

☆

Ma délután **4** órakor az UTA-klubban folytatódnak a municipium vállalatai szakszervezeti mükedvelő csoportjainak mult héten (Vagongyár —UTA) megkezdett vetélkedői. Ezuttal a CFR és a Faipari Kombinát amatőr ének- és tánccsoportjai, agitációs brigádjai, valamint egyéni előadói mérik össze tudásukat.

Ma este fél 8-kor a pankotai művelődési házban ünnepélyes megemlékezésre kerül sor CSIKY GERGELY, megyénk nagy szülötte halálának 80. évfordulója alkalmából. Az ünnepségen GLÜCK JENŐ aradi tanár ismerteti Csiky Gergely életutját, majd FICZAY DÉNES tanár méltatja irodalmi munkásságát. KOCSIK JÓZSEF, a Magyar Nemzetiségű Dolgozók Arad Megyei Tanácsának elnöke emliti fel Csiky Gergely szerepét haladó Arad megyei hagyományaink rendjében. Az ünnepélyen az aradi művelődési ház magyar nyelvü szinjátszócsoportjának tagjai szemelvényeket mutatnak be a nagy iró müveiből.

Folytatások az első oldalról

Minden erőgépet...

a dülők végére is szállitsanak kukoricaszárat, ne pedig most törgyék a kezüket.

Mig a szentannai gazdaság határában már az őszi gabonával bevetett területeken a vizlevezető árkokat készitik, a fazekasvarsándiak a szántással sem végeztek. Ezenkivül pedig a tagok kertjének 120 hektárnyi területét is fel kell ugarolni.

Az idő igen előrehaladott. Bármely pillanatban beállhatnak az őszi esőzések. Reméljük, hogy a varsándi szövetkezet, valamint a szentannai gépesitési állomás vezetői mielőbb intézkednek, több erőgépet csoportositanak ide, hogy a legrövidebb időn belül befejezzék a hátralévő terület szántását, annál is inkább, mert ez egyik biztositéka, hogy a jövőben is — mint ahogy azt éveken át megszoktuk — gazdag termést takaritsanak be a földekről.

Amiről kevés...

azokat, akik már hosszabb ideje passziv magatartást tanusitanak a vitába bocsátott kérdésekkel, az alapszervezet előtt álló problémákkal szemben, a közgyülést kérdezte: mit szólnak az elvtársak ahhoz, hogy többen, köztük Andor Mária, Ceontea Draga, Forgó Sándor, Bozian Nicolae, Elek István és mások ismételten hiányzanak a gyülésekről, nem szólalnak fel, sőt mi több, egyesek még a tagsági dijjal is elmaradnak? Mi azt vártuk, hogy a közgyülés, a kommunisták vonják kérdőre a bürót azért, mert nem sikerült valamennyi párttagot aktivizálni. De ez nem történt meg. Valószinünek tartjuk, hogy olcsó népszerüségre törekedve, a büró tul elnézö volt azokkal, akik hadilábon állnak a fegyelemmel, nem vonta felelősségre őket. S ezzel többen visszaéltek.

A büró formális munkastilusával foglalkozva, Olteanu Aurica többek között ezeket mondotta:

A büró azzal a feladattal bizott meg, hogy foglalkozzam egy olyan elvtársnő párttagsági felkészitésével, aki más üzletben dolgozik. Azonos a munkaidőnk, igy hát nem tudtam teljesiteni feladatomat. Véleményem szerint sokkal jobb lenne, ha a feladatok meghatározásánál figyelembe vennék a reális lehetőségeket.

Igaza van Olteanu Auricanak!

Tettek egyet s mást az alkalmazottak nevelése terén, de ilyen vonatkozásban még távolról sem használták ki a lehetőségeket. Talán elég, ha csupán annyit emlitünk, hogy a 700 alkalmazottal dolgozó Alimentara HKSZ-nek egyetlen agitációs brigádja sincs. Pedig több is lehetne.

★

A közgyülésen részt vett és felszólalt Fuciu Martian elvtárs, az RKP Arad municipiumi bizottságának első titkára. A szónok vázolta azokat a feladatokat, melyek a kereskedelmi dolgozók előtt állnak, hangsulyozva, mennyire fontos szerepe van az alkalmazottak nevelésében az alapszervezeti bürónak, az összes kommunistáknak. Meggyőződésünk, — hangsulyozta — az Alimentara HKSZ megfelelő erőkkel rendelkezik ahhoz, hogy tovább javitsa munkáját, jobbá tegye a lakosság élelmiszercikkekkel való ellátását, biztositsa a gyors és civilizált kiszolgálást.

Tájékoztató

Szerkesztette: BÁLAJ KATALIN

1971
November
20
Szombat

Napkelte 7.18, napnyugta 16.44 órakor. Az évből eltelt 324 nap, hátra van még 41.

★ 1858 november 20-án született Lagerlöf Selma, a kiváló irónő.

★ 70 esztendővel ezelőtt született Alexandru Sahighian iró és publicista.

★ 1910-ben ezen a napon hunyt el Lev Nyikolaevics Tolsztoj, a nagy orosz iró.

★ 60 esztendővel ezelőtt hunyt el Paul Lafargue, francia szocialista, Marx tanitványa.

Filmek

DACIA: Cromwell (9.30, 13, 16.30, 20).

STUDIÓ: A róka nyomában (10, 12, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30).

MUREŞUL: A boxoló (10, 12, 14, 16, 18, 20).

VICTORIA: Az estély (11, 15, 17, 19.)

IFJUSÁGI: Rómeó és Julia (10, 15, 18.)

PROGRESUL (Ujarad): Tükörfényes jégen (15, 17, 19).

SOLIDARITATEA (Gáj): B.D. működésbe lép (17, 19).

CFR (Grădişte): Alfa Rómeó és Julia (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MÜSORA

LIPPA: A 420-as törvénycikk.

PÉCSKA: Brabanti Genovéva.

INEU: Hétlovas betyárjai. Ralu fejedelemkisasszony hozománya.

KISJENŐ: Az ostrom.

SZENTANNA: Elveszett levél (matiné.) Egy virág és két kertész.

NAGYLAK: Az estély.

KÜRTÖS: Lövések a kottavonalon (matiné) Előre, cowboy.

PANKOTA: Zöld dombok között.

ŞIRIA: A tenger halai.

SEBES: Cirkusz határok nélkül.

BUTENI: Tükörfényes jégen.

VINGA: Családi fészek.

Színház

SZOMBATON, november 20-án délután 4 órakor **Melodia Varşoviană** (Studió 197 terem), este fél 8 órakor **Unchiul Vanea** (F bérlet).

VASÁRNAP, november 21-én délután fél 4 órakor: **Unchiul Vanea** — bérletszünet, este fél 8 órakor: **Unchiul Vanea** (G bérlet.)

A CEC hírei

November 15-én befejeződött a România Szocialista Köztársaság Országos Takarékpénztára által szervezett „Takarékosság — a bölcsesség jele" elnevezésü verseny. A dijakat november 30-án sorsolják ki. (Az eredményről beszámolunk.)

★

Mindazok, akik részt akarnak venni a nyeremenykötvények novemberi sorsolásán — amelyre szintén ehónap 30-án kerül sor — 29-ig beszerezhetik, bármelyik CEC-egységben, ezt a takarékossági szelvényt.

Előzetes filmkockák

AZ ESÉLY cimü csehszlovák művészfilm (a Studió moziban vetitik) **két ember szerelmének** történetét használja fel arra, hogy igaz és meggondolkoztató dolgokat mondjon az életről, az emberi érvényesülés értékéről. **Rendezte Ranghel Vilcsanov** (mint vendég) a bolgár filmművészet egyik legmarkánsabb egyénisége. Ő rendezte az 1961-ben a Karlovy-Vary fesztiválon Fipresci dijjal kitüntetett **Nap és árnyék** cimü filmet. De Vilcsanov nevéhez füződik **Az első lecke**, az **Ezopus** és az **Arc az álarc alatt** cimü filmek forgatása is.

SPANYOL RITMUS a cime a Dacia mozi jövő heti bemutatójának és nem nehéz kitalálni, hogy zenés filmről van szó. Két konkurens reklámügynökség táncdal versenyt hirdet, hogy ezuton döntse el a közönség, ki a kedvenc énekese és mi a kedvenc itala. A versenyt a tévé is közvetiti, bekapcsolódik a közönség is, botrány tör ki... Eközben pedig a két fiatal énekest már korántsem az agyonreklámozott ital vagy a könnyümüfaj sorsa érdekli.

A főszerepekben **Garcita Morales Alfredo Landa** (a Patricia és a Muzsika cimü filmben láttuk), **Conchita Velasco, Manolo Escobar.**

Gépkocsivezetők, figyelem!

Két nap leforgása alatt ismét három közlekedési, illetve vasuti baleset történt megyénkben. A balesetek következtében két személy életét vesztette és az anyagi kár is igen jelentős.

■ November 17-én a szőlősi vasutállomáson az 1—AR-1062—es rendszámu IMS terepjáró kocsi (a Megyei Mezőgazdasági Igazgatóság tulajdona) összeütközött a 35833-as tehervonattal, amely megállás nélkül haladt át az állomáson. Az autó beleszaladt a lezárt sorompóba, átszakitotta azt, majd beleakadt az éppen odaérkező szerelvény mozdonyának jobb oldali ütközőjébe. A mozdony körülbelül 100 méternyit tolta maga előtt a kocsit. Szerencsére az összeütközésnek nem volt emberaldozata, még csak sebesültje sem.

■ A november 18-án délelőtt 10.05 órakor történt, ugyancsak vasuti összeütközés már sokkal sulyosabban végződött. A Valcani—Székesut felől Aradra igyekvő motorvonat (vezetője Stana Petru) a 19+600-as kilométerkőnél — Németszentpéter és Fenlak között — belerohant a 20 éves Blaga Vasile által vezetett traktorba. A fiatal traktoros nem biztositotta be magát, nem vette figyelembe a közlekedési jelzéseket és bár szóltak neki, hogy közeledik a vonat, ő mégis át akart hajtani a vasutvonalon. Felelőtlenségéért életével fizetett. A traktoron, illetve a pótkocsin ülő Mazur Livianak és Apreotesei Mihainak sikerült idejében leugrania. Az anyagi kár közel 70 ezer lej.

■ Ugyancsak aznap a 708 A megyei uton, Tauc és Dud között történt a másik halálos kimenetelü közlekedési baleset. A két helység között, körülbelül 100 méter hosszuságban lejt az ut. Ezen a szakaszon a Cismaş Petru vezette 41—AR—2068-as rendszámu pótkocsis közuti traktor (fát szállitott) sebessége hirtelen felgyorsult. A vezető fékezett: a traktor sebessége lelassult, a pótkocsinak azonban nem müködött a fékberendezése. Ez okozta a balesetet. A pótkocsi belerohant a traktorba és felboritotta azt. Istoc Ioan a helyszinen meghalt. Az áldozat fiát és a traktor vezetőjét sulyos sérülésekkel szállitották kórházba.

A marxista-leninista esti egyetem müsora

Hétfőn, november 22-én délután 5 órakor:

— **Politikai gazdaságtan III. év** vita, a pártkabinetben.

— **Filozófia III. év** — vita, a pártkabinetben.

— **Szociológia III. év** — előadás, a pártkabinetben.

— **Történelem III. év** — előapártkabinetben.

Kedden, november 23-án délután 5 órakor:

— **Politikai gazdaságtan I. év** — előadás, a Mezőgazdasági Liceumban, Postăvarul utca 15. szám.

— **Filozófia I. év** — vita, a pártkabinetben.

— **Szociológia I. év** — előadás, a pártkabinetben.

— **Történelem I. év** — előadás, a pártkabinetben.

Sofőrolimpiász

Holnap délelőtt tartják a sofőrolimpiász megyei szakaszát, amelyet a KISZ megyei bizottsága a milicia megyei felügyelőségével közösen szervez. Ezen a szakaszon megyénk autószállitmányozási vállalatainak 12 legjobb fiatal gépkocsivezetője vesz részt.

A Megyei Turisztikai Igazgatóságon tudtuk meg

■ Hétfőn az Astoria szálló földszintjén a volt játék-teremben megnyilik városunk második olyan üzlete, ahol csak valutában lehet kifizetni a vásárolt árut.

■ Az Astoria szálloda-komplexum szakácsai és cukrászai is bekapcsolódtak a konyhaművészeti hónap alkalmából rendezett akciókba. November 27-én és 28-án a vendéglőben és a sörözőben — eladással egybekötött — konyhaművészeti és cukrászati kiállitáson mutatják be izletesebbnél-izletesebb készitményeiket.

■ November 28-án Kolozsváron játszik az UTA labdarugócsapata. Ez alkalomból a turisztikai hivatal kirándulást szervez e szép Szamos-menti városba. A kirándulás ára 110 lej: utazás, egy ebéd és meccsjegy.

A municipiumi néptanács pénzügyigazgatósága felhivja azon lakosok figyelmét, akik albérletbe adják ki lakásuk egy részét — hosszabb vagy akár rövidebb időre (alkalomszerüen) — kötelesek jövedelmüket bejelenteni a pénzügyi szerveknél, megadóztatás végett. A jövedelmek be nem jelentése kihágásnak számit és 500 lejtől 3000 lejig terjedő pénzbirsággal sujtható.

A fentiek az egész megye területére vonatkoznak.

A bejelentőiveket Aradon a néptanács 5-ös számu szobájában iktatják.

Vasárnapi sportműsor

LABDARUGÁS

I. osztályu bajnokság: Gloria—Brădi Aut, **Megyei bajnokság:** Vinga—AS Victoria, Lippa—FZ, Olimpia—Pécska (10.30), Foresta—Kisjenő (10.30), Törekvés—Şiriana, Pankota—Kürtös, Sebes—Libertatea. **Területi bajnokság:** Gurahonţ—Tornya, Olari—Kispereg, Szentmárton—Soborsin, Ineui Victoria—Caporal Alexa, Szőlős—Sofronya. **Municipiumi bajnokság:** Arădeanca—Mureşul (FZ, 11), Ság—Motorul, Iratos—Indagrara, Tisa nouă—Szépfalu, Zimándköz—Fintinele, Fakert—Vörös Trikó, Aluniş—Szerszámgépgyár, Vladimirescu—Villám.

Országos ifjusági bajnokság: UTA—Temesvári Progresul (UTA, 13).

KOSÁRLABDA.

B osztályu női mérkőzés: Constructorul—Nagyváradi Crişul II. (8.30) és B osztályu férfi találkozó: Constructorul—Craiovai Rovine (12) a Sportcsarnokban.

Bábszínház

VASÁRNAP, november 21-én délelőtt fél 11 órakor: **Crăiasa Zăpezilor.**

Rádió

Szombat, november 20.

16.15 Német nyelvü adás.
18.00 Jó estét, lányok! Jó estét fiuk!
19.15 Hirdetések.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó.
20.00 Nemzetközi szemle.
20.15 TV-enciklopédia.
21.10 A beözönlök — folytatásos film Roy Thinnes-szel a főszerepben.
22.00 Zenés szórakoztató müsor.
22.50 Hiradó. Sport.
23.10 Románcfesztivál — Az arany krizantém — Tirgovişte 1971.

Vasárnap, november 21.

8.30 Sport és egészség.
9.00 Gyermekmatiné.
10.00 Falumüsor.
11.10 Mi a zene? — A zenei oktatás ciklusának első müsora.
12.00 A haza védelmében.
12.30 Magyar nyelvü müsor. Az RKP KB november 3—5-i plénumán elfogadott program: a gondolkodás és a cselekvés kommunista eszménye; Az ötéves terv eredményei és távlatai; Riport a kolozsvári porcelángyárból; Csáky Zoltán és Victor Videriu riportja; Csiky Ibolya, a nagyváradi Állami Szinház müvésznője énekel; Zene: Boros Zoltán, kép: Mircea Bogdan és Emil Lungu; Gyermekmüsor.
14.00 Sport: Rögbi: România—Lengyelország — közvetités e Giuleşti stadionból.
16.00 Magazin.
18.10 Az óriások földje — folytatásos film.
19.00 A folklór forrásainál — zenés koreográfiai müsor.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó.
20.00 A hét riportja: Barangolás Hargita megyében.
20.20 Varieté müsor.
22.45 Hiradó. Sport.

Hétfő, november 22.

18.00 A film.
18.30 Olt menti táncok és dalok.
18.45 Gazdasági müsor.
19.15 Hirdetések.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó.
20.00 Zenés irodalmi müsor.
20.30 A nagy várakozások (II.)
21.20 A román társadalom dinamikája.
21.50 Névtelen csillag.
22.45 Hirek a szocialista országokból: Magyarország helikopteről.
22.55 Hiradó.

Kedd, november 23.

18.00 Irodalmi lapszemle.
18.30 Enciklopédia.
18.45 Zenei hiradó.
19.00 Képzőművészeti barangolás: A Măgura-Buzău-i szobrásztelepen.
19.15 Hirdetések.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó.
20.00 Vrancea megye az ötéves tervben.
20.10 Reflektor.
20.25 Bokor Péter Cervantes Don Quijote cimü regényéből készült TV-játéka.
22.00 Közelképben: Vasile Iscru, a 23 August üzemek főgépésze, Szocialista Munka Hőse.
22.30 Slágerek.
22.50 Hiradó.

Szerda, november 24.

13.55—16.30 Labdarugás: România—Wales; UTA—Vittoria Setubal
18.00 Kis ezermesterek.
18.15 A modern román nyelv.
18.30 Népdalok és népi táncok.
18.50 Az információs rendszer tökéletesedése az ötéves tervben.
19.10 Pronoexpressz-huzás.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó.
20.00 TV-ankét.
20.40 Filmarchivum: Egy krumpli, két krumpli.
22.20 Utazás a Föld körül — Jugoszlávia.
22.40 Hiradó.

Csütörtök, november 25.

17.30 Magyar nyelvü müsor: Az RKP KB november 3—5-i plénumán elfogadott program: A gondolkodás és a cselekvés kommunista eszménye; Az ötéves terv képekben; Kovászna megye ipari fejlődése — Tóthfalusi Béla riportja; Népdalok.
18.30 Gépkocsivezetőknek
18.50 Mezőgazdasági müsor.
19.10 Orvosi tanácsadó.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó.
20.00 Buzău megye az ötéves tervben.
20.10 Reflektor.
20.25 Előzetes.
20.30 Hires filmkomikusok.
21.30 Benone Sinulescu énekel.
21.45 Nemzetközi szemle.
22.15 Opera- és operettáriák.
22.50 Hiradó.

Időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: ma, november 20-án változó idő, felhős égbolttal. Helyi eső — a magasabb hegyvidékeken havazás — lehetséges. Mérsékelt, majd kissé megélénkülő nyugati, északnyugati szél. A hőmérséklet állandósul. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 2 és plusz 4, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 6—11 fok.

Gyászjelentés

Törőcsik István elhunyt, temetése ma, 20-án 16 órakor az Eternitatea temetőben.

(509)

Az Aradi Vagongyár sürgősen alkalmaz villanyszerelőket

Az érdeklődők forduljanak a vállalat személyzeti osztályához.

(1008)

Az aradi Cukorgyár sürgősen alkalmaz

— Diesel-mozdony vezetőket
— tolatás irányitókat
— tolatás irányító főnököt
— lakatosokat
— esztergályosokat
— traktorosokat
— szakképesitetlen munkásokat (férfiakat)

Bővebb felvilágositásokat a gyár személyzeti osztálya nyujt.

(1006)

A Mezőgazdasági Gépeket Gyártó, Szerelő és Javító Vállalat
Steagului utca 1. szám
alkalmaz

— jogtanácsost
— fő áruszakértőt az eladási osztályra 5 éves gyakorlattal
— lakatosokat
— esztergályosokat
— kazánkovácsokat
— hegesztőket
— mezőgazdasági gépészeket
— gépkocsivezetőket
— szakképzetlen munkásokat a szakképesitő tanfolyamra a gáz- és villamos hegesztési szakmában

Felvételi feltételek: 7—8 osztályos általános iskolai végzettség, letöltött katonai szolgálat, Arad megyei illetőség hogy a vidéken lakók mind a három müszakra beutazhassanak Aradra.

Részletes tájékoztatást a személyzeti osztályon adnak a 164-90, 164-91 tizes belső telefonon. (1003)

EMBER és KÖZÖSSÉG

Munkásbecsület... Kit is válaszunk arra, hogy arcképét néhány tollvonással felvázoljuk?

Nem tévedünk-e, ha csupán embereket szólaltatunk meg, s nem a fogalom összetevőit kutatjuk?

Részeiben és összefüggéseiben, hétköznap és vasárnap, a nyolc munkaóra alatt és azon túl, a 8+8 idején, a családi körben, a barátok között, a második vagy harmadik otthoni műszak idején.

Nem szűkül-e túlságosan le a hőr, ha a nyolcvanadik évfordulójára készülődő Vagongyár több mint 8000 munkása közül, három, összesen három embert vallatunk önmagáról?

A kérdések kérdések maradnak akkor is, ha e sorok szerzői az utóbbi megoldást választották.

Mint egyikét a lehetséges válaszoknak.

Mint olyan választ, mely legközelebb áll az ujság sajátosságaihoz s mely az ember gondolatait és hétköznapjait tartja dőatőnek.

Három munkás portréja olvasható az Ember és közösség mai számában, három veterán munkásé, akiknek bármennyire is különböző az életutja, valamí egyesíti őket.

A munkásbecsület.

Az a munkásbecsület, mely nemcsak a gép-ember viszonyban, hanem az ember-ember viszonyban is teljes.

A gyarban is, a családban is, a szélesebb értelemben vett társadalomban is.

A román Siclovan Ioan, a magyar Jakab Antal és a német Gerner Johann vallomásai másért is szólnak.

Életfelfogásuk, életmódjuk, gondolatuk találkozásáért.

A festőériség eszméjének megvalósulásáról nem szavakkal kell vallani, hanem tettekkel, életünkkel

Ez is a munkásbecsülethez tartozik.

Erre is születni kell

Hajnali három óra ötvenkor kel, délután hatkor ér haza Galsára. Leckekikérdezés — tizenkétéves fia, tizennégyéves lánya van — néha félórányi-órányi televizionézés, családi problémák. Aztán beállítja az ébresztőórát. Fontos instrumentum ez, hiszen naponta mindössze 5—6 órát alszik.

— Nehéz?

— Az ember megszokja ezt is.

— Hogyan, mikor került a gyárba?

— Az én édesapám is itt dolgozott, ő is lakatos volt. Ezért jöttem én is ide munkába.

A Vagongyár Jakab Antal első és, ugy tünik, egyetlen munkahelye.

— Gondolt már arra, hogy elhagyja a gyárat?

— Nem. Nem szeretem cserélni a munkahelyeket.

— Mások megteszik...

— ...az biztos. De az nem lehet jó. Azokról nem lehet jót mondani.

— Miért?

— Mert vagy nem egyeznek a kollegáikkal, de lehet, hogy a vezetőség nem becsüli meg munkájukat.

— Magát megbecsülik?

— Igen.

— Hogy jön ki munkatársaival?

— Nagyon jól. A csoportban, amelyben dolgozom, rendes emberek vannak. Ráhajtunk, belejzzadunk, de megcsináljuk, amit kell. Itt esak az marad meg, aki komolyan dolgozik, aki érti a mesterségét.

— Mennyi idő alatt lesz valakiből jó szerszámlakatos?

— Embere válogatja, akár a sportolóknál. Erre is születni kell. Van, akinek 5—6 év elég, de van, aki husz év alatt sem tanulja meg. Egymásra vagyunk utalva. Mindenki más művelotet végez. Gyakran ezredmilliméteres toleranciával dolgozunk. Azt kérdezték az előbb, nehéz-e ez a mesterség? Nekem nem nehéz. Nem tudom, más hogy van vele. Nem akárki állja meg helyét a szerszámmühelyben.

— Jól keres?

— Igen. De a közvetlen termelőrészlegeken többet keresnek.

— Akkor miért nem megy el?

— Husz éve dolgozom itt, amióta a gyárba jöttem. Eszembe se jutott, hogy más részlegre menjek. Ha kisebb is a fizetés, szeretem az igényes munkát. Tudják, megesett már, hogy a hőkezelésnél elrontották a munkadarabot, amibe beletettük a szivünket is. Ez fáj. De több az öröm a mi munkánkban. Amikor látod, hogy olyasmit biznak rád, amit nem sokan tudnak megcsinálni, egy kicsit büszke vagy.

A munka öröme...

(Jakab Antal 36 éves szerszámlakatos hallgat. Ujra szünet áll be a beszélgetésben, mert ez a tartózkodó férfi, aki még sohasem adott interjut ujságíróknak, nem nagyon szereti a szavakat. A szavakat, a gondolatokat keresi, a kezét nézi, mint aki segítséget kér, mert ő nem szavaival — munkáskezeivel fejezi ki magát.)

— Amikor az inas hozzám kerül, furcsa, de én a kezét nézem. Mert nálunk, a mi munkánkban a legfontosabb az, hogy van-e érzés benne, a kezében. Hogyan tudják a kezek szépen, egyenesen reszelni, megmunkálni azt a munkadarabot. Hogyan tud mérni, hogyan tudja forgatni a sublert, a mikrométert.

(Mintha József Attilát hallanánk: Dolgozni csak pontosan, szépen, ahogy a csillag megy az égen, ugy érdemes).

— ...Ez igy van jól, ne is vegyék el azokat az inasokat tőlünk, akik erre a szakmára születtek.

Hajnali három óra ötvenkor kel, délután hatkor ér haza Galsára. Leckekikérdezés — tizenkétéves fia, tizennégyéves lánya van —, néha félórányi-órányi televizionézés, családi problémák. Aztán beállítja az ébresztőórát.

— És a szabadidő?

— Otthon, a család vár a vacsorával. A családi körben töltöm a szabadidőt, kikérdezem a leckét, beszélgetünk, viccelődünk, nézzük a tévét. Amikor jó idő van, dolgozgatok a virágoskertben. Szeretem rendben tartani.

Az ujságírót gyakran környékezi a sablon kisértése. Régen és most. Régen nehéz volt, most könnyü. Nem igaz. Az élet nem igazodik a sablonokhoz. Hajnalban kelni, este haza érni, hajnal és este között kiváló szakmunkásnak lenni, nap, mint nap utazni, jó férjnek és jó apának lenni, egész embert kiván. Nem könnyü dolog. Jakab Antal kommunista. A gyárban és otthon is az. Szép élete van. Megbecsülés veszi körül. Szereti az embereket, az emberek is szeretik őt. Ezt pedig nem könnyü elérni.

MUNKÁSBECSÜLET

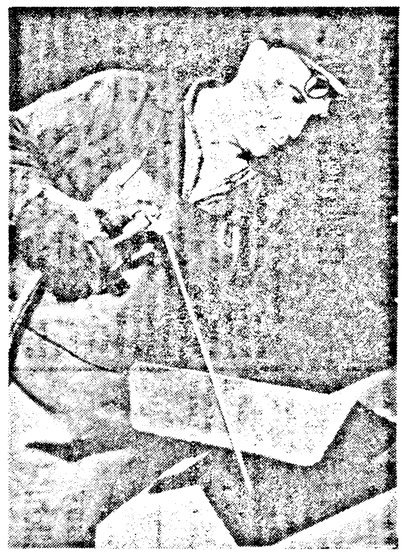

Oane bácsi monológja

Ki az üzem legjobb munkása? Vagy inkább igy: Kik a Vagongyár legjobb munkásai?

Ránkcsodálkozik Groza Mircea, az üzemi pártbizottságának titkára, meglepődik a kovácsmühely, a szerelde, a szerszámmühely, a forgózsámoly részleg vezető mérnöke, párttitkára. Szándékosan álnaiv kérdést tettunk fel. hiszen lehetetlen egy-két-három embert megnevezni a több mint nyolc-kilencezer munkás közül. Vagy nem nyolc-kilencezer? Van pótolhatatlan, van kiváló, van megbizható, van pontos, van fegyelmezett munkás a jók között. De hogy ki a legjobb? Lehet-e a kérdésre válaszolni?. Az irodákban neveket irunk, s a mühelyekben, szerelőcsarnokokban arcokat keresünk ezekhez a nevekhez. A hegesztő-szerelő mühely kábelei között botladozva kivánunk jó étvágyat a zörgő ujságpapirból uzsonnázó dolgozóknak. Uzsonnaszünet van. Tiz perere csendesebb lett az élő üzem. A kovácsmühely egyik kemencéjének torkánál két olajosképü munkás szalonnát süt. Ghise Vasile, a hegesztő-szerelő részleg vezető mérnöke elnézést kér, ő is éppen falatozik.

Ismét az álnaiv kérdés: ki a legjobb munkás? A kör itt szükül. Három-négyszáz ember közül könnyebb a választás. Mi is segitünk. Olyan kiváló dolgozóval szeretnénk beszélni, aki a 80 éves üzem törzsgárdájához tartozik.

Siclovan Ioan. Oane bácsi. Aki csaknem 34 éve, nap mint nap ugyanazon a gyárkapun lép be, s aki, mint mondja, nem menne el innen semmi pénzért. Az ujságirónak nincs más feladata, csak hogy jegyezzen. Jó riportalanyt találtunk benne. Következzék hát Oane bácsi monológja.

★

— Várjanak csak. Harminchárom... Nem. Már majdnem harmincnégy éve járok be Pécskáról. Tizennyolc éves voltam, amikor apám tanácsára 38-ban beléptem az öntödébe. Megmondjam? Megmondom. Protekcióval. Tanult mesterségem a bádogosság volt, de mivel akkor, ott nem volt hely, az öntödébe kerültem, ahol aztán 16 hónapot huztam le. Nehéz idők voltak. Egyik napról a másikra bocsátották el az embereket. Be akartam biztositani magami még egy mesterséget tanultam. A hegesztést. De nem ám munkaidő alatt, kurzusokon, ahogy a mai gyerekek, hanem 8—10 órai munka után, önszorgalomból. Apám is mondta, aki ugyanitt dolgozott, a Vagongyárban: becsüld meg magad fiam. Annak van becsülete, aki jó szakember. Itt voltam én kérem 43-ban a bombázások alatt, meg a háboru után is, amikor romokból állitottuk talpra a gyárat. Mi mindent nem csináltunk! A romeltakaritástól az ablakozásig, a szögegyenesitéstől az ócskavasgyüjtésig, vasutépitésig.

(Oane bácsi tar fejére tolja a madzaggal megerősitett okulárét. A monológban ez tán egy korszak végét jelenti s egy uj korszak kezdetét. Bár kék zubbonyában, bőr kötényében százszázalékos munkásnak néz ki ez a zömök, kerekarcu ember, a szemében, mozdulatiban a paraszt ősi akkuratusságát véljük felfedezni.)

1956 óta dolgozom hegesztőként. Itt, ebben a csarnokban, ugyanezek az emberek között. Mondták a testvéreim, akik a Villanygyárban dolgoznak: te, Oane, gyere át hozzánk, legyen együtt a család. Én aztán nem megyek, nem én, semmi pénzért. Hogy is mehetnék? Jóformán itt nőttem fel. Ismerem a gyár minden sarkát. Nem a pénz minden. Nem megyek én az isten pénzéért sem. Fiókra való diplomám, kitüntetésem, meg miegymás van otthon. Emlékszem, egyszer egy felvonuláson az arcképemet vittők. Nem mondom, jól esett, jól esik az embernek, ha megbecsülik.

Nem retusáltuk Siclovan Ioan fényképét. Fotoriporterünket külön megkértük, hogy próbálja meg Oane bácsit munka közben megörökiteni. A fénykép azonban keveset mond. Hiányzik belőle a mozdulat, mellyel Oane bácsi szavait próbálja kiegésziteni, hiányzik szemének ravaszkás pillantása, hiányzik derüs mosolya, hiányzik egész lényéből áradó nyugalma, fegyelme. Hogy is mutathatná meg a fekete-fehér pillanatkép azt a mozdulatot, mellyel Oane bácsi kiveszi kezünkből a ceruzát és magyaráz:

— Ha szivvel csinálja az ember, amit csinál, nem nehéz a munka. Mert látják, irni is kétféleképpen lehet. Görcsösen szorongatva a ceruzát, vagy könnyed mozdulattal. Nem a ceruzától függ. A kéztől, amely tartja.

Ki a legjobb szakmunkás?

— kérdeztük többször is, és lám, Siclovan Ioan csoportvezető arról beszél, hogy a szakmai hozzáértés, a kézügyesség, a tapasztalat nem minden.

— Szeretem az inasgyerekeket, szeretem belopni magamat a szivükbe. És sikerül is. Nem vagyok rátarti ember. Nem orditok, nem kiabálok rájuk. Megnézem, hol, milyen készülékkel kivánnak dolgozni, mert az is sokat számit, hogy kedvük teljék a munkában. Ha egyszer rájönnek a munka izére, nem válogatnak, később megszeretik, jó munkások lesznek. Némelyiknek hiányzik az otthoni nevelés. Egyik-másik még köszönni sem tud. Ráköszönök én, Megszégyeli magát, s legközelebb már messziről köszön. Sokat számit, hogy mit utánoznak. Én nem iszom, nem dohányzom, engem életemben még részegen nem láttak. Gyárunkban is sok derék munkást tönkre tett az ital. A gyerekek látják ezt és nem is mernének kocsmázás után a szemem elé kerülni.

Nem csak hivatásos pedagógusok vannak. Oane bácsi is pedagógus a maga módján. Jó pedagógus. Az emberség, az élet iskolájában, melynek már 1946 óta tagja, tanulta azt a müvészetet, ahogy élni kell és tovább adni az életet. Mikor azt kérdeztük, mióta párttag, pontosan válaszolt: 1946 november 26-a óta. Jól emlékszik az évre, a hónapra, a napra, amikor a munkásosztály élcsapatába került. Ez is mond valamit Oane bácsiról.

Amikor visszanéziink a szerelőmühely ajtajából, az uzsonnaszünet már véget ért. A hatalmas csarnokban itt is ott is felvillan a hegesztő készülék kékes fénye. **Oane bácsi két kezét felemelve irányitja a portalaru óvatos, lassu mozgását. Ugy tünik, mintha karjaiba akarná zárni egy soktonnás vagon szerkezetét.**

AZ EMBER LEGYEN MINDENBEN SZÉP

Tipikus életut Gerner Johann utja. Fogalmazzuk igy: szocialista életut. A béreslegénytől a kiváló szakmunkásig.

Nem volt mentes ez az élet a megpróbáltatásoktól, nem volt nyilegyenes, de törvényszerűen ide vezetett, ide kellett vezetnie: az elismerésig, a társadalmi megbecsülésig, az egyszerű emberi boldogságig.

Boldog? — Még egyszer elgondolkodunk a szó értelmén. Nem kérdeztük tőle, nem ő mondta. De tudjuk. A többi kérdésre adott válaszaiból.

KÉRDÉS: Hogyan lett a béreslegényből munkás?

GERNER JOHANN: Apám cipész volt, anyám takaritóasszony. Nehezen éltünk, háboru volt, szolgának adtak egy gazdaemberhez. Aztán jött a demokrácia, a lehetőségek kora. Szakmát tanultam, kereskedő lettem. Emlékeznek azokra az időkre? Hajnali sorbaállás, cukorjegy, kenyérjegy, cipőjegy. Kevés áru és hosszu sorok. Nem volt könnyü a pult egyik, sem a pult másik oldalán. Zaklatott idők voltak. Én is hibáztam, igen, hibáztam. Akkor határoztam el, hogy munkás leszek, a munkások között a helyem. Szeretem a fegyelmet. A pontos, személyre szóló felelősséget és feladatokat. Ezért lettem munkás.

KÉRDÉS: Hogyan lett jó szakmunkás Gerner Johann?

GERNER JOHANN: Lentről kezdtem. Trógeroltam, vagy szebben mondva: szállitómunkásként kezdtem a Vagongyárban husz évvel ezelőtt. Aztán kitanultam a lakatosságot. Itt a forgózsámoly-mühelyben. Az első néhány hetet kivéve, mindig itt dolgoztam.

Gerner Johann csak arra felelt, hogyan lett szakmunkás, arra nem, hogyan lett jó szakmunkás. Szerénységből, mely az előttünk ülő szelid férfit annyira jellemzi. Mint a magabiztosság is, a jellegzetes német akcentus is, az állampolgári és munkásöntudat is. De következtetni lehet abból, ahogy a többi munkásról beszél, az inasokról, az inasok neveléséről, a velük kialakult emberi kapcsolatairól. Kérdés nélkül, mert ha nem magáról kell beszélnie, megered a szava.

— Beosztanak hozzám egy gyereket. Azzal kezdem: hol laksz, fiam? Utazol? Mit ettel reggel? Van pénzed vacsorára? Irtál-e a szüleidnek? Mert a szakmunkásnevelés itt kezdődik. Az emberi kapcsolatok megteremtésénél. Hiába orditoznék egy kamaszra: miért késtél el? Miért hiányoztál?! — ha senki sem törődik vele, ha nincs fedezete a szavaknak. Küldtek már olyan srácot is, akire azt mondták: selejt, semmi sem lesz belőle... Mint amilyen a kis Roadiș Ion, meg az a kis bolgár gyerek, a Volkov Nicolae volt. Dehogyis selejtek. Csak szót kell érteni velük... Vagy husz olyan fiut tudnék felsorolni, akiknek máshol felbontották a munkaszerződését és itt megtanulták a szakmát, a fegyelmet, megtanultak embernek, munkásnak lenni. Ehhez persze sok törődés kell. Pontos munkafeladatok, állandó ellenőrzés és sok-sok megértés, apai szó.

— ...apai szó? Van-e családja, Gerner Johann?

Gerner Johann arcát elégedett mosoly önti el. Nem is mondja — felkiált:

— Már nagyapa is vagyok.

Meglepődünk, szavainkban sem titkoljuk csodálkozásunkat. A férfi, akivel beszélgetünk, negy néz ki többnek negyvennél. Negyvenöt éves. Melegen beszél a családjáról:

— Öt gyermekem van. Martin 24 éves, az épülő vegyi kombinátnál dolgozik. Éva lányom husz éves, együtt jövünk a gyárba. Elisabet még liceumban tanul, Hans és Alfred, a legkisebbek, az ikrek, a nagymama védőszárnyai alatt csintalankodnak. Szeretem a családomat, az otthon nagyon fontos. Melege nélkül félember lennék. Akinek nincsenek meg az otthon örömei, a munkahelyen is idegesebb, nem találja helyét a világban. Kell az embernek, hogy ringassa a csecsemő unokáját, vitatkozzék kamaszfiával, vigyázzon eladó sorba került lányára. Amikor hazaérek és elbeszélgetünk, vagy kimegyünk a kertbe, egy-egy fürt saját termésü szőlőt leszedni, vagy egy-egy téglát rakni az uj háromszobás házra — érzem, nemhiába dolgoztam, nemhiába éltem. Ezért vagyok nyugodt itt a gyárban is, és ezért valom, hogy a csoportban is családi atmoszféra kell a jó munkához. Csoportvezető vagyok, szigoru, de sohasem durva. Megkövetelem, amit kell, nálam nincs helye a mellébeszélésnek. Az emberek bizalommal elmondják, ha bántja valami őket, ha nincsenek valamivel megelégedve. Ha pedig az egész kollektivát érinti az ügy, itt a pártszervezet, a szakszervezeti csoport, ahol nyiltan, munkás módra meg lehet tárgyalni. Rám eddig még nem panaszkodtak sem fenn, sem lenn — ebből ugy látom, jó uton járok.

Tipikus életut a Gerner Johanné. Az egykori béreslegény együtt fejlődött a gyárral, Közép-Európa legnagyobb vagongyárával. Megszerette ezt az üzemet, őt is megszerették. Büszkén mondja, hogy amikor ide jött, havonta nyolc-tiz vagont gyártottak, most harminc-harmincötöt. Szinte ugyanannyi emberrel, anélkül, hogy a fizikai megerőltetés nőtt volna. Jobb a szervezés, jobb az anyagellátás, magasabb a dolgozók szakképzettsége, hozzáértése, fegyelme.

Gerner Johann nem panaszkodik, ha részlegéről embereket kérnek — segiteni. Az ő csoportjához mindenki szivesen szegődik. Családnak tartják ezt a közösséget.

Elgondolkozunk. Vajon nem azért sikerült-e Gerner Johannak itt is vállalnia a családiő szerepét, mert otthon ezt példásan teljesiti? Vajon nincs-e szoros, mind a mai napig még nem eléggé tanulmányozott, nem eléggé felszinre hozott kapcsolat a „családi teljes ember" és a munkaközösségi teljes ember között? A szociológusok és lélekbuvárok majd kideritik ezt, a gernerjohannok életutjából. Azokéból, akik gyárat épitenek és családi otthont, akik otthon gyermeket nevelnek, az üzemben pedig inasokat, akik a gyárban müszaki leirások fölé hajolnak, otthon pedig Scinteiat, Neuer Weg-et, regényt és mesét lapozgatnak. A gyárban együtt a munkatársakkal, a munkásokkal, a mérnökkel, a technikussal, otthon együtt a feleséggel, a nagymamával, a gyermekekkel, az unokával.

A teljes élet példája ez a tipikus életut, mely, ismételjük, nem volt töretlen, megpróbáltatások nélküli. „Az ember legyen mindenben szép. Arcban, ruhában, lélekben, gondolatban" mondta volt Csehov, és menynyire igaza van!

Nem a töretlenségben, nem harcnélküli idillizmusban, nem sematikus frázisokban van a boldogság, hanem itt, a gép mellett, hétköznapi, alkotó feszültségben, a hazavágyás türelmetlenségében, a családi békében és nyugalomban, mindezek összefonódott, gyakran ellentmondásos, ó, nagyon ellentmondásos, bonyolult egységében.

Nem kérdeztük Gerner Johanntól, hogy boldog-e. De vajon, nem ez az élet az, mely boldognak nevezhető?

Az oldalt szerkesztette:

KILIN SÁNDOR, SCHIFF LÁSZLÓ, TOKAY GYÖRGY

A fényképeket KELEN FERENC készitette

NEMZETKÖZI ÉLET

Közlemény Corneliu Mănescu külügyminiszter franciaországi látogatásáról

Közleményt adtak ki Corneliu Mănescu román külügyminiszter franciaországi látogatásáról. Amint a közlemény a többi között rámutat, a látogatás hozzátartozik a román—francia kontaktusokhoz, amelyek de Gaulle tábornok 1968-ban történt romániai látogatása, valamint Nicolae Ceauşescunak, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa elnökének 1970. juniusában tett franciaországi látogatása nyomán fellendültek.

Corneliu Mănescu román és Maurice Schumann francia külügyminiszter — hangzik a közlemény — megvizsgálta a kétoldalu kapcsolatok jelenlegi stádiumát és áttekintette a fontosabb, közös érdekü kérdéseket, főként európai problémákat. A megbeszélés során kitünt, hogy a két fél között széles körü nézetazonosság áll fenn elsősorban az európai biztonsági és együttmüködési konferencia kérdéseivel kapcsolatban. A két miniszter kijelentette, reméli, hogy a konferenciát, amelyen jogegyenlőségi alapon vegyenek részt az összes érdekelt országok, már a jövő évben össze lehet hívni; ilyen összefüggésben ismét megerősitették, hogy ragaszkodnak az 1970 juniusában kiadott román—francia nyilatkozat elveihez, nevezetesen ahhoz, hogy a nemzeti függetlenség és szuverénitás, a jogegyenlőség, a belügyekbe való be nem avatkozás, a területi épség és a kölcsönösen előnyös kooperáció elvei kell hogy vezéreljék az államok kapcsolatait, függetlenül azok társadalmi rendszerétől.

A két fél megvizsgálta a kétoldalu kapcsolatokat is, gratulált egymásnak a román—francia gazdasági cserék és kooperáció eredményeihez. Mindkét fél hangoztatta, nagy jelentőséget tulajdonit a román—francia kulturális, tudományos és müszaki cserék fejlesztésének és elmélyitésének.

A közlemény befejezésül rámutat: a francia külügyminiszter elfogadta a romániai hivatalos látogatásra szóló meghivást.

★

René Maheu, az UNESCO vezérigazgatója pénteken ebédet adott Corneliu Mănescu román külügyminiszter tiszteletére a párizsi UNESCO-palotában. Ott volt Constantin Flitan, hazánk párizsi nagykövete, Pompiliu Macovei nagykövet, Románia állandó UNESCO-megbizottja, a román nagykövetség több tagja.

A szivélyes ebéden René Maheu és Corneliu Mănescu pohárköszöntőt mondott.

★

Constantin Flitan, hazánk párizsi nagykövete fogadást adott a nagykövetség termeiben Corneliu Mănescu külügyminiszter tiszteletére.

A fogadás szivélyes, baráti légkörben zajlott le.

A román külügyminiszter és kisérete este hazautazott.

Széles körü tiltakozó akciók Japánban az Okinawára vonatkozó egyezmény ellen

Péntek reggeltől kezdve Tokióban és egész Japánban széles körü tiltakozó akciók folynak az ellen, hogy a japán képviselőház Okinawa-bizottságában megszavaztatták a sziget visszaadásáról szóló egyezményt. A kormányon lévő Liberális Demokrata Pártnak az az eljárása, hogy váratlanul szavazásra bocsátotta és a bizottságban kikényszeritette az egyezmény jóváhagyását, nagy elégedetlenséget keltett az ellenzéki pártok és a széles néptömegek soraiban, amelyek ellenzik az egyezményt, mert nem garantálja világosan Okinawa atommentesitését a sziget visszacsatolása után.

A kora reggeli órákban, egy, illetve kétórás sztrájkot rendeztek a Szohyo és a Churitszurore szakszervezeti központokhoz csatlakozott 44 szakszervezeti szövetségnek, valamint a tokiói, oszakai és fukuokai vasuti magántársaságok 170 szakszervezetének a tagjai. A sztrájkra mozgósitott több mint 2 millió munkáshoz csatlakoztak a tokiói, oszakai, nagoyai és több más japán városbeli metro- és autóbuszvonalak dolgozói.

A rádió és televizió jelentése szerint pénteken a főváros 875 pontján és az országnak mind a 46 megyéjében tiltakozó tüntetések zajlottak le az egyezmény ellen. A volt olimpiai falu dombjain lévő Yoyogi parkban nagy népgyülést tartott a Japán Kommunista Párt és a Japán Szocialista Párt. A népgyülésen több mint 125 000 személy vett részt. A lapok véleménye szerint a tokiói helyzet az 1960. évi nagy tüntetésekre emlékeztet, amikor hatalmas akciók folytak a japán—amerikai biztonsági szerződés felülvizsgálása ellen.

Képviselőnk felszólalása a kereskedelemfejlesztési bizottság XX. ülésszakán

A genfi Nemzetek Palotájában folytatja munkáját a kereskedelemfejlesztési bizottság XX. ülésszaka.

Számos küldött hangsulyozta az ipari kooperáció fontosságát az európai kereskedelem bővülése szempontjából.

Victor Aldea, hazánk képviselője bevezetőben rámutatott, hogy Románia a nemzeti függetlenség és szuverénitás, a jogegyenlőség és a kölcsönös előnyök elve alapján bővitette együttmüködését az Európai Gazdasági Bizottsággal, majd hangsulyozta, hogy utmutatót kellene összeállitani az ipari kooperációs szerződések megszerkesztésének, tehát az ügyletek megkötésének megkönnyitése érdekében. Ezzel összefüggésben kidomboritotta, hogy milyen hasznos lenne az Európai Gazdasági Bizottságban egy ipari kooperációs központot létrehozni és javasolta, hogy a bizottság titkársága állitson össze jelentést arról, hogy milyen könnyitéseket lehetne nyujtani az ipari kooperáció keretében folyó cserékhez.

Az Uj Kina hirügynökség jelenti, hogy november 18-án ujabb nukleáris kisérletet hajtottak végre a Kinai NK egyik nyugati övezetében.

A kinai kormány ismét kijelenti, hogy Kina soha és semmilyen körülmények között nem veszi igénybe elsőnek a nukleáris fegyvereket. A kinai kormány és nép, mint mindig, a többi békeszerető néppel és országgal együtt kiván harcolni a nukleáris fegyverek teljes eltiltásáért és megsemmisitéséért.

Súlyosbodik a Lon Nol-rezsim katonai helyzete

Sulyosbodik a Pnom Penh-i adminisztráció katonai helyzete. Nemzetközi hirügynökségi jelentések szerint a khmer hazafias erők az utóbbi napokban villámtámadásokat intéztek a Lon Nol-rezsim egységei ellen, s a harci front a fővárostól mindössze 8 kilométerre van. A hazafiak fokozzák a nyomást a fővárosi Pochentong repülőtér ellen.

Az egész ország területén fokozódik a khmer erők ellenállása. Rakétákkal és ágyukkal erősen lőtték a fővárostól mindössze 35 kilométerre lévő Prey Veng várost.

Délkeleten, Kompong Speu tartományban a hazafias erők megütköztek az ellenséggel, s számos katonát harcképtelenné tettek. Támadást intéztek továbbá a Lon Nol-csapatok ellen Srok Traing és Kompong Cham város környékén.

Jugoszlávia SZSZK Elnökségének és Szövetségi Végrehajtó Tanácsának együttes ülése

Amint a Tanjug jelenti, pénteken Joszip Broz Tito elnök vezetésével együttes ülést tartott Belgrádban Jugoszlávia SZSZK Elnöksége és a Szövetségi Végrehajtó Tanács.

Ott volt Mialko Todorovics, a Szövetségi Gyülés elnöke, Sztane Dolanc, a JKSZ Elnöksége Végrehajtó Bürójának soron lévő elnöke, Dusan Petrovics, a Jugoszláviai Szakszervezetek Szövetsége Központi Tanácsának elnöke és a köztársasági, valamint a tartományi végrehajtó tanácsok elnökei.

Joszip Broz Tito elnök beszámolt amerikai és kanadai látogatásáról, angliai megbeszéléseiről, valamint az Iránban, Indiában és Egyiptom Arab Köztársaságában tett előbbi látogatásairól.

Jugoszlávia SZSZK Elnöksége és a Szövetségi Végrehajtó Tanács jóváhagyta a köztársasági elnök expozéját és értékeléseit, majd kidomboritották, hogy a látogatások eredményei jelentősen előmozditják a kétoldalu együttmüködést számos területen, továbbá a világbéke és stabilitás fenntartását a méltányos együttmüködés és kölcsönös tisztelet alapján.

Thaiföld

Parlament, kormány és alkotmány nélkül

Az Associated Press bangkoki jelentése szerint Thanom Kittikatchorn — a thaiföldi uj katonai rezsim főnöke, aki a parlament és a kormány feloszlatásával, valamint az alkotmány hatályon kivül helyezésével nemrég magához ragadta a hatalmat — kijelentette egy rádióbeszédben, hogy a közeljövőben nem nevez ki uj kormányt és az ország egész közigazgatási tevékenységét a közvetlenül alárendelt miniszter-helyettesek koordinálják. A katonai kérdéseket a szárazföldi hadsereg parancsnoka, a közügyeket pedig a rendőrség parancsnoka intézi.

A France Presse rámutat, hogy a bangkoki eseményeket a Kittikatchorn marsall kormánya és a parlament közötti ellentétek váltották ki. Az ellenzéki vezetők nyilatkozata szerint a több mint egy éve tartó elégedetlenség oka a végrehajtó hatalom totalitáris jellege és a gazdasági helyzet romlása, ami megbontotta a kormánypárt egységét is.

A New York Times a thaiföldi eseményekkel kapcsolatosan rámutat, hogy a bangkoki változások nem érintik a thaiföldi amerikai katonai támaszpontok helyzetét.

Indira Gandhi levele U Thanthoz

Indira Gandhi indiai miniszterelnök levélben válaszolt U Thant ENSZ-főtitkár közvetitési ajánlatára. Amint a miniszterelnök rámutat, országa az indiai—pakisztáni konfliktusban kizárólag védekezési lépéseket tett; nem kiván fegyveres konfliktust Pakisztánnal.

Az indiai miniszterelnök egyébként részletesen ismerteti kormánya álláspontját a kelet-pakisztáni helyzetről.

Yahya Khan üzenete a nemzethez

Yahya Khan tábornok, pakisztáni elnök a nemzethez intézett üzenetében kijelentette, hogy jószomszédi kapcsolatokat kell kiépiteni Indiával. „India és Pakisztán hosszu ideje vesztegette energiáját és erőforrásait, hogy egymás ellen fegyverkezzen. Ezeket az erőforrásokat a függetlenség gyümölcsöztetésére kellett volna felhasználni" — hangsulyozta a pakisztáni államfő.

Az elnök felhivta az Indiában tartózkodó pakisztáni menekülteket, hogy térjenek haza. Egyben az Egyesült Nemzetek támogatását kérte a menekültek gyors hazatelepitéséhez.

Az NSZK Szociáldemokrata Pártjának rendkivüli kongresszusa

A Németország SZK Szociáldemokrata Pártja rendkivüli kongresszusán előterjesztett bevezető jelentésben Willy Brandt kancellár, a párt elnöke kifejtette, hogy a Kelettel és Nyugattal szembeni jövőbeli külpolitika fontos célkitüzése a Szovjetunióval és Lengyelországgal megkötött szerződések ratifikálása, valamint szerződéskötés Csehszlovákiával. A jövő évet — mondotta a szónok — a Német DK-val való kapcsolatok rendezésére irányuló erőfeszitések jellemzik majd. A kancellár további távlatként rámutatott az európai béke előkészitésére egy európai biztonsági és kooperációs értekezlet révén, kifejezetten hangsulyozva, hogy az USA-nak és Kanadának részt kell vennie egy ilyen értekezleten.

A kongresszuson beszédet mondott Karl Schiller gazdasági és pénzügyminiszter is, aki megjegyezte, hogy a kormány gazdasági politikájának célkitüzése a jövő évben a Szövetségi Köztársaság megvédése az inflációtól, az árak növekedési ütemének mérséklése és a munkaerő teljes felhasználásának biztositása. Hangsulyozta, hogy a gazdaságnak még ki kell küszöbölnie egy nagyon kellemetlen inflációs fertőzést.

A munkálatok folytatásaként a kongresszus a szavazatok döntő többségével elfogadta azt a kormányhoz intézett javaslatot, hogy a jövedelmi adó maximális százalékát a jelenlegi 53 százalékról 60 százalékra növeljék. A DPA hirügynökség rámutat, hogy a javaslatot Karl Schiller szövetségi gazdasági és pénzügyminiszter ellenkezése ellenére fogadták el.

A kongresszus ugyancsak elfogadta az NSZDP Dél-Hessen körzeti szervezetének javaslatát, hogy általános progressziv jövedelmi adókulcsot vezessenek be, az adóügyi méltányosság javitása céljából. A javaslat szerint a bundestagi szociáldemokrata frakciónak meg kell vizsgálnia e politika valóra váltásának lehetőségeit.

A kongresszus által nagy szavazattöbbséggel elfogadott másik határozati javaslat kifejezésre juttatja a Baden-Württemberg tartományi kohóipari szakszervezet revendikativ harcának támogatását és elitéli a munkáltatók álláspontját.

A határozat leszögezi, hogy a tartomány kohóiparának helyzete (hétfőn 650 000 munkás sztrájkbalépésére kerülhet sor) a munkáltatók rövidlátásának következménye.

A tőke világából

Nagy revendikativ mozgalom bontakozott ki az utóbbi napokban a nyugat-európai szervekben. Különböző időre beszüntették a munkát az EGK brüsszeli főhadiszállásának, a Nyugat-európai UNIÓ strassbourgi hivatalának tisztviselői az európai parlament Luxemburgban székelő titkárságának személyzete, valamint az Euratom több kutatóközpontjának káderei. A nyugat-európai szervek 10 000 tisztviselője közül az utóbbi napokban 9000 tagadta meg a munkát.

★

Angliában egymillióhoz közeledik a munkanélküliek száma. A Londonban közzétett hivatalos adatok azonban csak azok számát ölelik fel, akiket a munkaelosztó hivatal nyilvántartásába felvettek — irja a laburisták hetilapja, a Labour Week, s hozzáfüzi, hogy az angol munkanélküliek reális száma 1 250 000. Észak-Irországban a legsulyosabb a munkanélküliség (egyes vidékeken az összmunkaerő 20 százalékát teszi ki), majd Skócia és Wales következik. A néhai virágzó grófságokban, mint például Middlandben és másutt hónapról hónapra növekszik a munkanélküliek hadserege.

A napilapok ujabb munkáselbocsátásokról számolnak be.

Wilson nyilatkozata az észak-irországi helyzetről

Harold Wilson volt miniszterelnök, a laburista ellenzék vezére észak-irországi tájékozódó körutjáról hazatérve csütörtökön sajtóértekezleten kijelentette, hogy az ottani helyzet a brit parlament egyik legsürgősebb megoldásra váró kérdése. A helyzet kétségbeejtő, a félelem és az elkeseredettség uralkodik a tartományon — mondotta.

Belfasti és londoni megfigyelők a volt miniszterelnök lehangoló nyilatkozatából arra következtetnek, hogy a laburisták valamilyen megoldást készülnek javasolni. Feltevésüket igazolni látszik, hogy Wilson számos politikussal tárgyalt Belfastban csütörtökön pedig Dublinba utazott, hogy Jack Lynch miniszterelnökkel találkozzon.

☆ ☆ ☆

Londoni jelentés szerint ismét elhalasztották az ulsteri kérdés alsóházi „nagy vitáját", melynek megrendezését az ellenzék kérte, hogy Heath miniszterelnök és más konzervativ vezetők is jelen lehessenek.

LEGFRISSEBB HÍREINK

Pénteken fellőtték a Szovjetunióban a Kozmosz—456 mesterséges holdat. Az ujabb Kozmosszal a bejelentett program szerint folytatni kivánják az űrkutatást. A fedélzeti készülékek kifogástalanul müködnek — jelenti a TASZSZ.

A Patet Lao rádióállomás által közölt ideiglenes adatok szerint a laoszi hazafias erők 47 amerikai repülőgépet lőttek le a junius és október közötti esős időszakban.

November első hetében a Korsók-völgyében inditott támadások során a hazafiak csaknem 100 ellenséges katonát tettek harcképtelenné, lelőttek két repülőgépet és jelentős mennyiségü fegyvert és lőszert zsákmányoltak, illetve megsemmisitettek.

Az első tudományos intézet 50-ik, és a Mongol NK Tudományos Akadémiája megalapitásának 10. évfordulója alkalmából Ulánbátorban ünnepi ülést tartottak. Jelen volt Zsumzsaagijn Cedenbal, az MFNP KB első titkára, a Mongol NK Minisztertanácsának elnöke, és más párt- és államvezetők. B. Sirendib, a Tudományos Akadémia elnöke jelentést terjesztett elő.

Az ülés külföldi vendégei között volt Radu Voinea, Románia Szocialista Köztársaság Akadémiájának főtitkára is.

Pénteken megkezdődtek az angol-rhodésiai hivatalos megbeszélések. Az angol küldöttséget Alec Douglas-Home külügyminiszter, a rhodésiait Ian Smith, a rhodésiai rendszer főnöke vezeti. A felek a Rhodézia egyoldalu függetlenné nyilvánitása után kirobbant nézeteltéréseket próbálják rendezni. A hét folyamán előzetes tanácskozások zajlottak le.

Az ENSZ-közgyülés főbizottsága ajánlotta, vegyék fel a jelenlegi ülésszak napirendjére a következő kérdést: Hivják össze a Biztonsági Tanácsot az egyik afrikai állam fővárosában. A javaslatot 36 afrikai ország képviselői terjesztették elő, hangsulyozva, hogy a Biztonsági Tanács afrikai ülésének a kolonializmus felszámolásával kellene foglalkoznia.

A L'Express cimü saigoni hetilap véleménye szerint a vietnami háboruból jóval nagyobb számu amerikai katonát vonnak ki kábitószermérgezés következtében, mint háboruban sérülések miatt. A szeptemberi harcokban az amerikai csapatok embervesztesége 500 halott és sebesült volt, de ugyanabban az időszakban az egészségügyi repülőgépek 1341 kábitószer-mérgezésben szenvedő katonát repatriáltak. Juliusban ez az arány még forditott volt: 600 halott és sebesült, és 230 kórházba szállitott kábitószer-élvező.

Az Európai Parlament (a Közös Piac konzultativ szerve) csütörtökön szavazattöbbséggel elfogadott egy 68 pontból álló határozati javaslatot, amely nagy vonalakban ujabb változata a „hatok" agrárintegrációját célzó, sokat vitatott Mansholt-tervnek.

A francia képviselők a javaslat ellen szavaztak, s ezt azzal okolták, hogy a terv a kisgazdaságok csaknem teljes felszámolására irányul.

Michael Kohl, az NDK Minisztertanácsának államtitkára és Egon Bahr, az NSZK szövetségi kancelláriájának államtitkára november 18-án Berlinben ujrakezdte tárgyalásait az NSZK és Nyugat-Berlin közötti átmenő forgalomra vonatkozó egyezmény, és az NDK és NSZK közötti forgalomra vonatkozó szerződés megkötéséről.

Az amerikai szenátus költségvetésügyi bizottsága jóváhagyta Mike Mansfield módositó inditványát arra vonatkozólag, hogy 1972. junius 15-ig vonjanak ki Nyugat-Európából 60 000 amerikai katonát az ott állomásozó 310 000-ből.

George McGovern demokrata szenátor televiziós beszédében elitélte az adminisztráció jelenlegi indokinai politikáját és különösen azt a szándékát, hogy meghatározatlan ideig csapatokat állomásoztat Dél-Vietnamban. Jelenleg — mondotta a szenátor — arra van szükség, hogy a rendelkezésünkre álló erőket ne Vietnamban vessük be, hanem álandó és igazi ellenségeink ellen, a bünözés, a kábitószer-fogyasztás, a faji megkülönböztetés és az igazságtalan adórendszer ellen.

lottó

A lottó november 19-i huzásának nyerőszámai:

71 54 7 17 26 35 83 87 86
8 52 65 68 78 10 42

(A közölt számok tájékoztató jellegüek).

INNEN-ONNAN

William Gallinaro, az USA-beli szervezett bünözés kivizsgálásával foglalkozó szenátusi albizottság szakértője ellen a Mafia eddig még ismeretlen tagjai támadást hajtottak végre. Behatoltak San Antonio-i (Texas) hotelszobájába, bántalmazták és elvették a nála talált összes titkos dokumentumokat.

Olaszországban az év első felében 1379 sulyos büncselekményt követtek el, 41,6 százalékkal többet, mint a mult év azonos időszakában — hangoztatja egy hivatalos római közlemény. A lopások száma elérte a 292 768-at, ami naponta mintegy 1627 lopást jelent.

Japán és kanadai orvosok uj sebészeti készüléket dolgoztak ki, amellyel különösen a labdarugók esetében sikerrel kimutatható az izületi szalagszakadás. Az uj készülék „lefényképezi" a sérült izületi szalagot.

A kelet-jávai Tjiamis kerületben méhek ezrei támadtak rá egy favágó munkáscsoportra. A munkások ugyanis kivágták azt a fát, amelyen a raj tartózkodott. A felzaklatott méhek két munkást halálra csiptek 13-at sulyos állapotban kórházba kellett szállitani.

A szovjet—román gazdasági együttmüködés és kooperáció uj értékjelzői

Az összes szocialista országokkal való sokoldalu együttmüködés és kooperáció bővitése állandóan hazánk külpolitikájának homlokterében állott és áll jelenleg is. Ennek keretében jelentős helyet foglalnak el azok az erőfeszitések és törekvések, hogy állandóan bővitsük és elmélyitsük a hagyományos testvéri, baráti kapcsolatokat a Szovjetunióval a marxizmus-leninizmus, a nemzeti szuverénitás és függetlenség tiszteletben tartása, a belügyekbe való be nem avatkozás, a jogegyenlőség és a kölcsönös előny elvei alapján.

A két ország gazdaságának rohamos fejlődése nyomán a cserék, amelyek között nagy szerepet töltenek be a kereskedelmi kapcsolatok, állandóan bővültek, rendszeresen javultak minőségileg és strukturálisan. Az utóbbi évtizedben a kölcsönös árucsere volumene megkétszereződött és az 1960. évi 3,2 milliárd valutalejről 1970-ig 6,2 milliárd valutalejre emelkedett. Ennek nyomán a Szovjetunió továbbra is Románia legfőbb kereskedelmi partnere.

A két ország hatalmas iparositási programja, valamint a gazdaság állandó korszerüsitésére tett erőfeszitések tükröződtek a kétoldalu cserében bekövetkezett minőségi változásokban. Növekedett a munkaigényes és magas müszaki paraméterrel rendelkező termékek részaránya, és jelenleg a gépek és felszerelések százalékaránya a kölcsönös kereskedelemben csaknem 30 százalékra emelkedett az 1960. évi 16,2 százalékkal szemben. A szovjet partnerek felé irányuló román exportban tulsulyba kerülnek az ipari javak. A vegyipar, a nyersanyagok, félkészáruk ugyancsak jelentős helyet foglalnak el a két ország közötti árucserében.

A román és a szovjet vállalatok és gazdasági szervezetek állandóan ujabb utakat és eszközöket keresnek a kölcsönösen előnyös együttmüködés, valamint gazdasági és müszaki-tudományos kooperáció bővitésére és elmélyitésére. Az utóbbi időben a szovjet vasércszállitások növelésével kapcsolatos akciók, a gépgyártás és az energetika terén folyó tevékenység csupán néhány azok közül a kezdeményezések közül, amelyek a kooperáció erősödését bizonyitják.

A kapcsolatok e korszerü formái terén felhalmozott kölcsönös tapasztalat, a két fél legmagasabb szintü tényezői közötti megbeszélések, a gazdasági együttmüködési kormányközi bizottság és az iparági vegyes munkacsoportok tevékenysége lehetővé tette a gyümölcsöző együttmüködés ujabb és előnyösebb formáinak feltárását. Beszédes példa ebben a vonatkozásban a távlati együttmüködésre vonatkozó tervek megállapitása a hajóépités, a nagy teherautók gyártása, a gépgyártás más területei terén, valamint cellulóz, azbeszt és más termékek termelőkapacitásainak létrehozása terén.

Románia és a Szovjetunió egyaránt uj ötéves gazdaságfejlesztési tervének előirásait váltja valóra; ezeknek gyakorlati valóra váltása ujabb tartós alapokat teremt az együttmüködéshez.

Hazánk kiépitette elektroenergetikai rendszerét, s ehhez olyan hatalmas erőmüvek tartoznak, mint például az Işalnițai (1000 megawatt), a Luduşi (800 megawatt), a Mintiai (840 megawatt) stb. Ugyanakkor a távvezetékek feszültségét 220 kilovoltról 400 kilovoltra emeltük. Jelenleg a 110 kilovolton felüli távvezetékek több mint 10 ezer kilométert tesznek ki.

A román energetika dinamizmusa folytán hazánk egyike azoknak az országoknak, amelyekben a legrövidebb a villamosenergia-termelés megkétszereződésének átlagos időtartama. Romániában a villamosenergia-termelés négyévenként kétszereződik meg, s ezzel hazánk tulszárnyalta Bulgáriát, Jugoszláviát, Hollandiát, Lengyelországot, Finnországot és más államokat.

T. NIȚESCU

Vörös Lobogó szerkesztőséget: Republicii ut 81. szám. Telefon 124-14, 118-92, 130-87, 151-67, 146-74. Kiadóhivatal: 128-34. Nyomda: 120-77. Tip. Arad.

40 168